

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**II RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

YANVAR, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.com>

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

**II RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2026-yil, yanvar

TOSHKENT-2026

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
II Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 2-son (yanvar, 2026-yil).– 343 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 22-yanvar

Mas'ul muharrir:
Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi II Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan. Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

MUNDARIJA

FIZIKA-MATEMATIKA FANLARI

Abdulbositova Muborak

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR 9-11

Anvarbekova Ruxsora

DIFFERENSIAL TENGLAMALARNI YECHISHDA PYTHON KUTUBXONALARINING
IMKONIYATLARI 12-14

KIMYO FANLARI

Kosimova Zuxra

OKSIDLANISH STRESSI VA UNING TROMBOSITLAR FAOLIYATIGA TA'SIRI 15-18

Xoshimov Nozimjon, Kosimova Zuxra

ORGANIZMDAGI OKSIDLANISH STRESS HOLATIDA POLIFENOLLARNING ROLI 19-22

BIOLOGIYA FANLARI

Shertoyeva Risliqoy, Mavlanova Sadbarxon

O'ZBEKISTONNING SHARQIY MINTAQASIDA (NAMANGAN) YASHOVCHI 7-16 YOSHLI
BOLALAR VA O'SMIRLARDA KO'RISH CHAQRILGAN POTENSIALLARINING YOSHGA XOS
NORMATIV KO'RSATKICHLARI 23-25

TEXNIKA FANLARI

Qurbonov Mahmudjon, Umarov Abdusalam, Kuchkarov Khoshimjon, Khursanova Odina

STRUCTURAL FEATURES OF POLYAMIDE 6 WITH INCLUSIONS OF IRON OXIDE
NANOPARTICLES 26-38

Valixonov Ilyosbek

KOMPYUTERLI KO'RISH TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA IMO-ISHORA TILINI MATNGA
O'GIRISH TIZIMLARINI TADQIQ ETISH 39-42

Qurbonov Mahmudjon, Kuchkarov Khoshimjon, Umarov Abdusalam

WITH STRUCTURE FORMATION AND THE STRUCTURAL COMPOSITION OF THE
COMPOSITION BASED ON POLYAMIDE WITH IRON OXIDE NANOPARTICLES 43-53

TARIX FANLARI

Nurullayeva Nabira

ISLOHATLAR, YARATILGAN IMKONIYATLAR – XOTIN-QIZLAR UCHUN IMKONIYAT
ESHIGI 54-56

Yuldashev Ulugbek

O'ZBEKISTONDA INKLYUZIV TA'LIM TIZIMI RIVOJLANISHI TARIXI 57-60

To'ychiyeva Dilnoza, Ergasheva Go'zal

ZOMIN TUMANIDAGI TURIZM TARMOQLARINING RIVOJI XUSUSIDA 61-64

Мирзамидинова Шахноза

ОСВЕЩЕНИЕ ИСТОРИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ, СВЯЗАННЫХ С ПРОБЛЕМАМИ ЯЗЫКА И
ОРФОГРАФИИ, В ПУБЛИЦИСТИКЕ АШУРАЛИ ЗОХИРИ 65-67

Raxmatov Xayrulla

BUXORO VOHASI MA'MURIY-HUDUDIIY BIRLIKLARI VA AHOLISI (XIX ASRNING SO'NGGI
CHORAGI – XX ASR BOSHLARIDA) 68-71

IQTISODIYOT FANLAR

Yusupov Nurillo

BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA SANOAT KORXONALARIDA BOSHQARUV FAOLIYATINI
TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI 72-76

Mehmonova Shodiyonaxon

SHHT DOIRASIDA IQTISODIY HAMKORLIKNING RIVOJLANISHI VA UNING O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTIGA TA'SIRI 77-80

Ibadullaeva Shokhida

EXPERIENCES OF DEVELOPED COUNTRIES IN APPLYING MARKETING STRATEGIES IN
EXPORTING ENTERPRISES 81-87

Yusupov Nurillo

KORXONALARNING BOSHQARUV TIZIMI SAMARADORLIGINI BAHOLASH
USULLARI 88-92

FALSAFA FANLARI

Rahmatullayev Mardonbek

KIBER MAKONDA SHAXSIY VA JAMOAVIY ERKINLIKNI MUVOZANATLASH
STRATEGIYALARI 93-96

Nabiyev Sherzodjon

DIGITAL DUNYODA YOSHLAR SHAXSIYATINI SHAKLLANTIRISHDAGI
MUAMMOLAR 97-102

Saydaliyev Ilyosbek

MURAKKAB MUHITDAN KELGAN YOSHLARDA SOG'LOM TURMUSH TARZINI
SHAKLLANTIRISHDA FUQAROLIK JAMIYATINING IJTIMOY-FALSAFIY RO'LI 103-106

Meliboev Azizjon

YANGI O'ZBEKISTONDA SIFATLI TA'LIM ORQALI KAMBAG'ALLIKKA QARSHI KURASH VA
XALQ FAROVONLIGINI TA'MINLASH 107-111

FILOLOGIYA FANLARI

Aminov Farrux

INGLIZ VA O'ZBEK OMMAVIY AXBOROT VOSITALARIDA AXBOROT UZATISHNING
MULTIMODAL STRATEGIYALARI VA KOGNITIV MEKANIZMLARI 112-119

Jo'rayeva Madinaxon

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR: O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI VA SUN'IY INTELLEKT SOHASIDAGI INNOVATSIYALAR
MISOLIDA 120-124

Isakova Barchinoy

JEK LONDONNING "MARTIN IDEN" HAMDA O'TKIR HOSHI MOVNING "NUR BORKI, SOYA
BOR" ROMANLARIDAGI POETIK VOSITALAR TAHLILI 125-128

Азизова Насиба

ИССЛЕДОВАНИЕ КОНЦЕПТА ЯЗЫКОВОЙ ЛИЧНОСТИ В РУССКОЙ И УЗБЕКСКОЙ
КЛАССИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ (НА ПРИМЕРЕ А. С. ПУШКИНА, Н. В. ГОГОЛЯ И Л. Н.
ТОЛСТОГО АЛИШЕРА НАВОИ, ЗАХИРИДДИНА БАБУРА) 129-134

Toshboyeva Odinaxon

INGLIZ VA O'ZBEK INTERNET GAZETA SARLAVHALARIDA LEKSIK-SEMANTIK VA SINTAKTIK
VOSITALAR ASOSIDA PRAGMATIK PRESUPPOZITSIYANING IFODALANISHI 135-138

<i>Umirzakova Dilnoza</i> ANIMATSION FILMLAR TARJIMASIDA LINGVOPRAGMATIK OMILLAR: QIYOSIY TADQIQOT	139-144
<i>Jabborova Aziza</i> SIYOSIY KOMMUNIKATSIYADA EVFEMIZMLARNING AUDITORIYAGA TA'SIRI	145-149
<i>Boykhanov Shukhratjon</i> UNDERSTANDING ENGLISH PROVERBS: LEXICAL, STYLISTIC, PSYCHOLOGICAL, AND PRAGMATIC DIFFICULTIES	150-155
<i>Narzulloyeva Maftuna</i> A COMPARATIVE ANALYSIS OF OFFICIAL LETTERS IN ENGLISH AND UZBEK PROSE	156-158
<i>Abdullayeva Dildora</i> QUTADG'U BILIG FRAZELOGIZMLARINING SEMANTIK-PRAGMATIK TABIATI VA LISONIY TADQIQI	159-162
<i>Umrzaqov Islomjon</i> "JANUB RENESSANSI" DAVRI ASARLARIDA BADIY MAKON VA ZAMON POETIKASI	163-165
<i>Fayzullayeva Nozima</i> YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR	166-168
<i>Ergashev Nodirbek</i> SOCIAL INJUSTICE AND MORAL VALUES IN "OLIVER TWIST" BY CHARLES DICKENS	169-171
<i>Ubaydullaeva Dilfuza</i> OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA BO'LAJAK MUTAXASSISLARDA NUTQ MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION MODELLARI (IJTIMOIY-GUMANITAR YO'NALISHDA)	172-178
GEOGRAFIYA FANLARI	
<i>Umarov Javohir</i> FARG'ONA VILOYATI YER RESURSLARIDAN QISHLOQ XO'JALIGIDA FOYDALANISH SAMARADORLIGINI KOMPLEKS BAHOLASH	179-185
YURIDIK FANLAR	
<i>Hakimboyeva Dildora</i> ELEKTRON HUKUMAT VA MA'MURIY HUQUQ MUNOSABATLARINING TRANSFORMATSIYASI	186-188
<i>Самигжоновна Зилола</i> МЕЖДУНАРОДНЫЕ НОРМЫ, РЕГУЛИРУЮЩИЕ ЗАЩИТУ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА В СЕТИ ИНТЕРНЕТ	189-195
PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Xomidjonov Abrorjon</i> OLIY VA PROFESSIONAL TA'LIMDA PEDAGOGIK INNOVATSIYALARNI TATBIQ ETISH TAJRIBASI	196-202

<i>Sodiqova Gulnora</i> KASBIY TA'LIM TIZIMIDA ISH BERUVCHILAR BILAN SAMARALI KOMMUNIKATSIYA STRATEGIYALARI	203-208
<i>Soliyeva Gavharoy</i> "HISOBLASH USULLARI" FANI BO'YICHA O'QUV KONTENTI	209-212
<i>Isaqov Abduvohid</i> BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA METODIK KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISH: ASOSIY TUSHUNCHALAR VA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	213-217
<i>Юсупова Наргиза, Юсупов Дильшод</i> ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И РОЛЬ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ОБУЧЕНИИ ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКИХ ДЕЙСТВИЙ ЮНЫХ ТАЭКВОНДИСТОВ: АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВ РАЗВИТИЯ	218-221
<i>Ganiyev Elyorbek</i> TALABALARDA HUQUQIY TAFAKKUR VA TAHLILIY KO'NIKMALARNI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY METODIKASI	222-226
<i>Xabibullayev Alimardon</i> TALABALAR MOBILLIGI VA QO'SHMA TA'LIM ASOSIDA INNOVATSION VA BARQAROR RIVOJLANISH MODELINI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK- INSTITUTSIONAL ASOSLARI	227-233
<i>Nigmatova Nozimaxon</i> INGLIZ TILINI O'QITISHDA GENERATIV SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING XORIJIY AMALIYOTI VA PEDAGOGIK SAMARADORLIGI	234-237
<i>Юсупова Наргиза</i> АНАЛИЗ БИОМЕХАНИЧЕСКИХ ПАРАМЕТРОВ АТАКУЮЩИХ ДЕЙСТВИЙ КВАЛИФИЦИРОВАННЫХ ТАЭКВОНДИСТОВ (WT)	238-241
<i>Abdullayeva Asila</i> O'ZBEKISTONNING SO'NGGI TARIXI VA FALSAFA FANINI O'QITISHDA DIDAKTIK UYG'UNLIK	242-247
<i>Ergasheva Nigora</i> BO'LAJAK BOSHLANG'ICH TA'LIM O'QITUVCHILARINING METODIK KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISHDA PEDAGOGIK HAMKORLIKNING METODIK VAZIFALARI	248-251
<i>Alimova Mashxuraxon</i> BOSHLANG'ICH SINIF TEXNOLOGIYA TA'LIMI DARSLARIDA TABIIY MATERIALLARDAN BUYUMLAR TAYYORLASHDA KONSTRUKSIYALASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI	252-255
<i>G'ofurova Barnoxon</i> TALABALARINING KONSEPTUAL FIKRLASHINI RIVOJLANTIRISHDA OLIY TA'LIMNING METODIK SHART-SHAROITLARI VA PEDAGOGIK IMKONIYATLARI	256-260
<i>Axmedov Yodgorbek</i> ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI AKADEMIK LITSEYLARI O'QUVCHILARINING MUSTAQIL O'QUV FAOLIYATIDA TINKERCAD PLATFORMASIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	261-263

<i>Qozaqova Munajat</i> MUHANDISLIK VA KOMPYUTER GRAFIKASI FANINI O'QITISHDA TALABALAR LOYIHALASH KO'NIKMASINI KO'RGAZMALILIK ASOSIDA RIVOJLANTIRISH	264-267
<i>Парниева Айгуль</i> АКСИОЛОГИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ В ФОРМИРОВАНИИ СОЦИАЛЬНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ СОВРЕМЕННОГО СТУДЕНТА	268-271
<i>Nosirova Shoiraxon</i> INGLIZ TILIDA KASBIY MULOQOT XULQINING LINGVOKULTUROLOGIK XUSUSIYATLARI	272-278
<i>Azizova Mohiniso, G'ulomova Sevara</i> MAKTAB DARSLARIDA RA'NODOSHLILAR OILASINI O'QITISHDA ZAMONAVIY INTERAKTIV METODLARDAN FOYDALANISH	279-281
<i>Jalilova Xolidaxon</i> METHODOLOGY FOR IMPROVING THE EFFICIENCY OF TEACHING ENGLISH USING WEBQUEST TECHNOLOGY	282-284
<i>Abduvaxobov Shohruhbek</i> MASOFADAN TA'LIM JARAYONIDA UCHRAYDIGAN AMALIY MASALALAR VA ULARNI BARTARAF ETISH BO'YICHA METODIK YONDASHUVLAR	285-287
<i>Аюпов Тимур</i> СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ В ВУЗАХ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	288-290
<i>Tillayeva Nilufar</i> DIALOGIC PEDAGOGY IN ESL WRITING: THE ROLE OF SOCRATIC SEMINARS	291-294
<i>Sobirova Feruza</i> BO'LAJAK INGLIZ TILI O'QITUVCHILARIDA DARSNI REJALASHTIRISH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI	295-299
<i>Karimova Sadoqat</i> CONCEPTUAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO TEACHING ENGLISH TO PRESCHOOL CHILDREN IN A MONTESSORI EDUCATIONAL ENVIRONMENT	300-302
<i>Солохиддинова Фазилятхон</i> МЕТОДИКА РАЗВИТИЯ КОГНИТИВНЫХ УЧЕБНЫХ ДЕЙСТВИЙ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ В АСПЕКТЕ РАЗВИТИЯ ГРАММАТИЧЕСКОГО ПОНЯТИЯ «ИМЯ СУЩЕСТВИТЕЛЬНОЕ»	303-306
<i>Sayidova Nilufar</i> ZAMONAVIY MUZEY EKSPOZITSİYALARIDA INTERAKTIV TEXNOLOGIYALARNING ILMIY - AMALIY AHAMIYATI	307-310
<i>Ne'matova Mahfuzaxon</i> BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHISINING NUTQ FAOLIYATINI FAOL RIVOJLANTIRISHDA FE'L SO'Z TURKUMINING TUTGAN O'RNI	311-313

TIBBIYOT FANLARI

Sobirova Mavludaxon

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR314-316

Ахмаджонова Хуршидабону, Рустамова Шахиста

НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ ПО ИЗУЧЕНИЮ НАСЛЕДСТВЕННАЯ

ПРЕДРАСПОЛОЖЕННОСТЬ ВИРУСАМИ ГЕПАТИТА С (HCV) И В (HBV) НА

МОЛЕКУЛЯРНОМ УРОВНЕ317-322

Xoshimov Muslimbek, Karimjonov Jaloliddin, Inomov Kamoliddin, Izatullayeva Mohlaroyim

O'ZBEKISTONDA NEYRODEGENERATIV KASALLIKLARNING TARQALISH SABABLARI VA

NEYRODEGENERATIV KASALLIKLAR RIVOJLANISHIDA ASTROSITLARDAGI REAKTIV

O'ZGARISHLAR323-326

Мамарова Шодила, Инатуллаева Рано, Сотиболдиева Умида, Кодиржанов Жавохир

ВИТАМИН D: МЕТАБОЛИЗМ, БИОЛОГИЧЕСКАЯ РОЛЬ, ДЕФИЦИТ И

ПРОФИЛАКТИКА327-336

PSIXOLOGIYA FANLARI

Ismoilov Temurbek

VERBAL KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISHDA MADANIY VA IJTIMOY

KONTEKSTNING ROLI337-342

“JANUB RENESSANSI” DAVRI ASARLARIDA BADIY MAKON VA ZAMON POETIKASI

Umrzaqov Islomjon Isroilovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ingliz tili va adabiyoti kafedrasi dotsenti

Is'hoqxon Ibrat nomidagi Namangan davlat chet tillari instituti

Annotatsiya. Ushbu maqolada Amerika adabiyotida Janub Renessansi davridagi badiiy makon va vaqt poetikasi tahlil qilinadi. Tadqiqotda Uilyam Faulkner, Tomas Vulf, Katrin En Porter va Robert Pen Uorrenning asarlari asosiy manba sifatida o'rganildi. Maqola Janub Renessansi yozuvchilarining makon va zamonni faqat badiiy asar foni sifatida emas, balki axloqiy, psixologik va tarixiy ma'nolarni uzatadigan vosita sifatida ishlatganini ko'rsatadi. Makon va zamon xronotop nazariyasi yordamida tahlil qilinib, makon va vaqtning qahramon ongini, xotira va tarixiy sikllarni aks ettirishdagi roli ochib berildi.

Kalit so'zlar: Janub Renessansi, Amerika adabiyoti, badiiy makon, vaqt poetikasi, xronotop, Uilyam Folkner, Tomas Vulf, axloqiy anglash.

POETICS OF ARTISTIC SPACE AND TIME IN THE WORKS OF THE “SOUTHERN RENAISSANCE”

Umrzakov Islamjon Isroilovich

Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences

Associate Professor of the Department of English Language and Literature

Namangan State Institute of Foreign Languages named after Ishaqkhon Ibrat

Annotation This article analyzes the poetics of artistic space and time in the Southern Renaissance period of American literature. The study examines the works of William Faulkner, Thomas Wolfe, Katherine Anne Porter, and Robert Penn Warren as primary sources. The article demonstrates that Southern Renaissance writers use space and time not merely as the background of a literary work, but as medium conveying moral, psychological, and historical meanings. Using the concept of the chronotope, the analysis reveals the role of space and time in reflecting character consciousness, memory, and historical cycles.

Keywords: Southern Renaissance, American literature, artistic space, temporal poetics, chronotope, William Faulkner, Thomas Wolfe, moral consciousness.

DOI: <https://doi.org/10.47390/ymif-y2026v2i2/n32>

Kirish. Janub Renessansi, asosan 1920 –1940-yillarni qamrab olgan, Amerika adabiyotidagi eng ta'sirli davrlardan biri hisoblanadi. Bu davr fuqarolar urushi va Rekonstruksiya davri oqibatida yuzaga kelgan ijtimoiy, madaniy va axloqiy o'zgarishlarga javoban shakllangan. Uilyam Faulkner, Tomas Vulf, Katrin En Porter va Robert Penn Uorren, Allen Teyt va Zora Nil Hurston kabi yozuvchilar eski Janubni romantik tasvirlashdan voz kechib, uning tarixiy travmalari, axloqiy qarama-qarshiliklari va mintaqaviy identitetini tahlil qilishga intildilar.

Janub Renessansi adabiyotining asosiy xususiyatlaridan biri – badiiy makon va zamonni poetik vosita sifatida ishlatishdir. An'anaviy hikoya tuzilishida makon va vaqt faqat badiiy asar foni vazifasini bajaradi, ammo Janub Renessansi adabiyotida ular dinamik, axloqiy va psixologik kuch sifatida namoyon bo'ladi. Makon xotira, tarix va shaxsiy identitetni saqlovchi vosita bo'lib,

vaqt esa chiziqli emas, parchalangan va subyektiv bo'lib, shaxsiy ong va tarixiy sikllarni aks ettiradi.

Ushbu maqola Janub Renessansi adabiyotida makon va zamonning badiiy va axloqiy funksiyalarini tahlil qiladi, ularning qahramon psixologiyasi, hikoya tuzilishi va madaniy mazmunga qanday ta'sir ko'rsatishini o'rganadi. Tadqiqot M. Baxtinning xronotop nazariyasi va zamonaviy adabiy tahlil yondashuvlaridan foydalangan holda olib borildi.

Metodologiya. Ushbu maqola qiyosiy adabiy va germeneytik metodga asoslangan bo'lib, matnni kontekstual va tematik tahlil qiladi. Asosiy manbalar sifatida Uilyam Folknerning "Shovqin va g'azab (The Sound and the Fury, 1929)", "O'lar chog'imda (As I Lay Dying, 1930)", "Absalom, Absalom! (Absalom, Absalom!, 1936)", Tomas Vulfning "Uyga qara, farishta (Look Homeward, Angel, 1929)", Robert Pen Uorrenning "Hamma Qirollarning Odamlari (All the King's Men, 1946)", Ketrin En Porterning "Rangpar ot, rangpar chavandoz (Pale Horse, Pale Rider, 1939)" asarlari tanlab olingan.

Tahlil makon va zamonning strukturalari, ramziy tasvirlar, takrorlanuvchi motivlar va subyektiv nuqtai nazar asosida olib borildi. Folknerning Yoknapatafa okrugi va Vulfning autobiografik landshaftlari badiiy makon misollari sifatida, vaqtning parchalanganligi va subyektivligi esa sinchlab o'qish orqali tahlil qilindi.

M. Baxtinning xronotop nazariyasi nazariy asos sifatida ishlatildi, u hikoyada makon va zamonning ajralmasligini va ularning ma'no shakllantirishdagi rolini ta'kidlaydi. Shuningdek, modernistik adabiyotshunoslik, psixoanalitik xotira va travma tahlillari ham qo'llanildi.

Natijalar. Janub Renessansi adabiyotida makon nafaqat asar foni, balki axloqiy va tarixiy ahamiyatga ega faol vosita sifatida tasvirlanadi. Folknerning asarlarida makon tarixiy xotira va axloqiy signallarni o'zida jamlagan. Masalan, Absalom, Absalom! romanidagi Satpen uyi qullik, irqiy zo'ravonlik va axloqiy buzilish ramzi sifatida namoyon bo'ladi. Kventin Kompsonning bu uyni qayta-qayta eslab o'tishi, makonning travma va tarixiy xotirani saqlashini ko'rsatadi:

"A house is not a home; it never was, but the place is haunted by all the things that have happened there." [1, 56]

Tarjimasi: "Uy uy emas, hech qachon bo'lmagan, lekin bu joyda sodir bo'lgan barcha narsalar bilan "ovlangan".

Porterning "Rangpar ot, rangpar chavandoz (Pale Horse, Pale Rider, 1939)" asarida esa urush va shifoxona makonlari psixologik va axloqiy mojaro maydoni sifatida ishlatiladi. Bunday makonlar ichki kurash va inson zaifligini aks ettiradi. Natijada makon nafaqat tarixiy, balki axloqiy va hissiy anglash vositasi sifatida ishlatiladi.

Janub Renessansi davri adabiyotida vaqt ko'pincha chiziqli bo'lmay, subyektiv va parchalangan tarzda ifodalanadi. Folknerning "Shovqin va g'azab (The Sound and the Fury, 1929)" romanida har bir bo'lim turli qahramon ongiga moslab yozilgan, bu esa xronologiyani buzadi. Benji Kompsonning dunyoqarashi vaqtning o'tishi va xotirani uzviylashtiradi:

"I was trying to say, and I caught it, and it stopped, and I couldn't say it" [2, 78].

Tarjimasi: "Men aytmoqchi bo'ldim, va uni ushladim, u to'xtadi va men ayta olmadim.

Vulfning Tomas Vulfning "Uyga qara, farishta (Look Homeward, Angel, 1929) romanida vaqt xotira, orzu va kelajak intilishlari bilan aralashgan. Robert Pen Uorrenning "Hamma qirollarning odamlari (All the King's Men, 1946) romanida esa vaqt siklik va axloqiy o'rganish vositasi sifatida ishlatiladi, bu roman orqali Janubiy ijtimoiy va axloqiy masalalarni ko'rsatadi.

Janub Renessansi adabiyotida makon va zamon birlashib xronotopni hosil qiladi. Bu Baxtin tomonidan hikoyada makon va vaqtning ajralmasligi sifatida ta'riflangan. Folknerning "O'lar chog'imda (As I Lay Dying, 1930)" asarida Bundren oilasining Missisipi bo'ylab sayohati makon, vaqt va psixologik transformatsiyani uyg'unlashtiradi. Har bir qahramonning subyektiv nuqtai nafari voqealarni turlicha talqin qiladi va xronotop orqali axloqiy va hissiy ma'no hosil bo'ladi:

"My mother is a fish" [3, 122]

Tarjimasi: "Onam baliq edi.

Bu jumla makon, vaqt va hissiy holatni birlashtirib, Janub Renessansi adabiyotining badiiy yangiliklarini ko'rsatadi.

Muhokama. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, Janub Renessansi adabiyotida makon va zamon axloqiy, tarixiy va psixologik vosita sifatida ishlatiladi. Plantatsiyalar, shaharlar va uylar kollektiv xotira va madaniy travmani saqlaydi. Vaqt esa chiziqli emas, balki parchalangan, siklik yoki subyektiv bo'lib, tarixiy takrorlanish, shaxsiy ong va axloqiy qarorlarni aks ettiradi. Makon va zamonning xronotopga birlashishi qahramonlarni axloqiy tanlovlar va tarixiy anglash oldiga qo'yadi. Bu uslub modernistik tajriba bilan uyg'unlashib, Janubning tarixiy va madaniy xotirasini ham ifodalaydi. Folknerning mashhur so'zi bu fikrni tasdiqlaydi:

"The past is never dead. It's not even past"[4, 87]

Tarjimasi: "O'tgan hech qachon o'tib ketmaydi. U hatto o'tgan ham emas."⁴

Bu xabar makon va zamonning axloqiy va tarixiy og'irligini ta'kidlaydi, shuningdek, individual ong va madaniy xotira o'rtasidagi bog'liqlikni namoyon etadi.

Xulosa. Janub Renessansi adabiyotida badiiy makon va zamon poetik, axloqiy va tarixiy vositaga aylanadi. Makon xotira, tarix va axloqiy anglash maydoni sifatida, vaqt esa subyektiv, parchalangan va axloqiy jihatdan baholovchi sifatida ishlatiladi. Bu elementlar hikoyaning strukturasi va qahramon psixologiyasini shakllantirib, Janubning madaniy va axloqiy ongini aks ettiradi. Shu tariqa, makon va vaqt poetikasi Janub Renessansi davrining "adabiy yutug'i bo'lib, badiiy shakl orqali tarix, xotira va axloqiy anglashni uzviy bog'laydi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Faulkner, William. Absalom, Absalom!. – New York: Random House, 1936. P.212
2. Faulkner W. The Sound and the Fury: The Corrected Text with Faulkner's Appendix. – N.Y.:Random House, 1992.
3. Faulkner, William. As I Lay Dying. New York: Jonathan Cape & Harrison Smith, 1930. P. 306.
4. Faulkner, William. Requiem for a Nun. New York: Random House, 1951.P.154.
5. Bakhtin, Mikhail. The Dialogic Imagination. Trans. C. Emerson and M. Holquist. Austin: University of Texas Press, 1981.p. 188.
6. Warren, Robert Penn. All the King's Men. New York: Harcourt, Brace & Company, 1946.
7. Wolfe, Thomas. Look Homeward, Angel. New York: Charles Scribner's Sons, 1929.
8. Larose John Stephen. Memory, Time and Identity in the Novels of William Faulkner and Marcel Proust. A PhD dissertation. Lousiana State University, 2000.

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

II RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2026-yil, yanvar

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
II Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 2-son (yanvar, 2026-yil). – 343 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 22-yanvar

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.